

Fylkesmannen i Buskerud

Oppvekst- og utdanningsavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Åshild Woldstad 32 26 69 46

Vår dato
04.05.2006
Arkiv nr.
630

Vår referanse
2006/1804
Deres referanse
29.03.2006

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Ny del II til Læreplanverket for Kunnskapsløftet - oppsummering av høringen

Fylkesmannen i Buskerud har mottatt fem høringsuttalelser. Uttalelsene fra kommunene uttrykker seg positivt til at utarbeides en kort og prinsipiell del II til læreplanverket. De er også positive til at den kobles opp til og utdyper Læringsplattformen. Det er likevel dissens mellom instansene om direktoratet har lyktes med å gjøre dette. Uttalelsen fra Buskerud fylkeskommune ønsker i utgangspunktet at kun Læringsplattformen beholdes. Det er likevel innsendt konkrete og omfattende forslag til endringer på alle punkt.

Innledningen

Modum kommune mener at foreldrenes ansvar bør også omtales her.

Sosial og kulturell kompetanse

Forslag til tillegg fra Modum kommune: Foreldrene har en viktig rolle i dette arbeidet. Drammen kommune mener at det flerkulturelle aspektet er for lite ivaretatt. Buskerud fylkeskommune mener at sosialt engasjement for andre bør omtales. Videre at begrepet kultur brukes i flere betydninger.

Motivasjon for læring og læringsstrategier

Modum kommune mener at elevene ikke bare skal få oppgaver, men også *søke* oppgaver selv. Drammen kommune. De ønsker å begynne teksten med *Skolen* istedenfor *opplæringen*. De ønsker også å endre 1.setning i 3.avsnitt til: ”*Det er viktig at elevene lærer seg å ta i bruk ulike læringsstrategier for å organisere egen læring.*” Buskerud fylkeskommune ønsker at den betydningen vurdering og veiledning har før elevens læring må forsterkes. Og støtter forslaget over.

Elevmedvirkning

Drammen kommune ønsker at det skal presiseres at omfanget og utøvelsen skal øke med økende alder på elevene. Buskerud fylkeskommune mener det er for lite fokus på elevdemokrati. Elevens innvirkning på opplæringen er uklart formulert. Det er også viktig at lærlingen som arbeidstaker blir omtalt.

Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter

Det er til dette punktet det er mest omfattende kommentarer. Nes kommune mener at man i dokumentet kan få en snever tolking av begrepet. Forslag til endring: ”*Tilpasset opplæring*”

kjennetegnes ved at lærestoff, arbeidsmåter, læremidler og organisering av opplæringen blir lagt til rette med tanke på at elevene har ulike forutsetninger og ulik progresjon i forhold til læringsmålene.”

Nes skriver videre at dokumentet ikke viser forståelse for at noen elever har så store tilretteleggingsbehov at de vanskelig kan ivaretas innenfor rammene til den ordinære grunnskolen.

Modum kommune mener at man ” i mange tilfeller også må tilpasse målene til elevenes forutsetninger.”

Buskerud fylkeskommune er for så vidt fornøyd med dette punktet, men ønsker at alle har krav på oppgaver de kan *strekke seg mot*.

Lærerens og instruktørens kompetanse og rolle

Modum kommune foreslår at begrepet *kyndighet* byttes ut med *kunnskap*.

Buskerud fylkeskommune ønsker at lærerens rolle som leder av læringsarbeidet skal fremheves.

Samarbeid med hjemmet

Modum kommune kommenterer at det er viktig at hjemmet har et selvstendig ansvar i å *skaffe seg* informasjon om sitt barns situasjon.

Drammen kommune mener at det entydig fokuseres på skolens ansvar og henviser til tekst i L97. Videre at skolens rådsorgan bør omtales som en samhandlingsarena.

Buskerud fylkeskommune ønsker at hjemmets rolle, også etter at eleven er 18 år, i læringsarbeidet skal komme tydeligere fram.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Drammen kommune synes det er positivt at dette området fremheves. Men s Modum kommune stiller spørsmål med om det er nødvendig punkt.

Buskerud fylkeskommune mener at lokalsamfunnets bidrag med å finne alternative læringsarenaer må komme fram.

Generelt uttaler flere at dokumentet ikke er gjennomført språklig; det brukes både beskrivende og bydende form.

Med hilsen

Karl Einar Schrøder-Nielsen
Utdanningsdirektør

Åshild Woldstad

Buskerud
fylkeskommune

Utdanningsavdelingen

1 av 8

Vår dato
26.04.2006

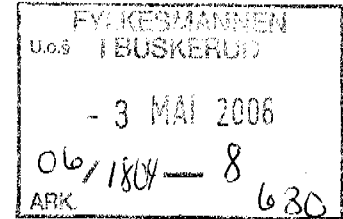
Vår referanse
05/00019-39
520.

Vår saksbehandler
Kirsti Slettevoll, tlf 32 80 86 33

Deres dato

Deres referanse

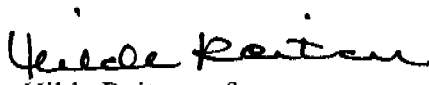
Fylkesmannen i Buskerud
v/ Oppvekst- og utdanningsavdelingen
Postboks 1604
3007 DRAMMEN

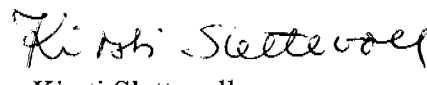

Høringsuttalelse ny del II til Læreplanverket for Kunnskapsløftet

Vedlagt følger Buskerud fylkekommunes uttalelse til høring om ny del II til Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Uttalelsen er også sendt elektronisk 26.4. 2006.

Med hilsen

Hilde Reitan e f
kst seksjonsleder

Kirsti Slettevoll
saksbehandler

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808636

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Høring del II til Læreplanverket for Kunnskapsløftet Uttalelse fra Buskerud fylkeskommune

Høringssvaret består av tre deler:

- A. Buskerud fylkekommunes hovedsynspunkt
- B. Kommentarer til hvert avsnitt
- C. Dokumentet "Prinsipper for opplæringen" med kommentarer og endringsforslag

A. Buskerud fylkeskommunes hovedsynspunkt

Buskerud fylkeskommune er i utgangspunktet positive til inndelingen av Læreplanverket i Del I (Generell del), Del II (Prinsipper og rammer for opplæringen inkludert Læringsplakaten) og Del III (Læreplaner for fag).

Læringsplakaten er ikke på høring, men fylkesutdannings sjefen vil likevel gi uttrykk for at Læringsplakaten er et tydelig formulert styringsdokument og et godt redskap for skoleeier og skoleledelse til kvalitetsutvikling av skolen. Vi synes det er uklart hvilken funksjon den nye teksten i Del II skal ha, men det ser ut som den er ment å utdype noen av punktene i Læringsplakaten. Etter fylkesutdannings sjefens oppfatning har ikke denne delen samme presisjonsnivå som Læringsplakaten.

Som forberedelse til implementeringen av Kunnskapsløftet, har mange skoler brukt Læringsplakaten aktivt, for eksempel i utviklingen av pedagogisk plattform. Det nye dokumentet bidrar etter vår oppfatning til å forkludre den gode prosessen skolene er inne i. Innholdet er for vagt og utflytende til at det kan brukes av skoleeier og skoleledelse etter intensjonen, som grunnlag for "å videreutvikle kvaliteten i grunnopplæringen og for systematisk vurdering av skole og lærebedrift."

Det kan også diskuteres om Del II har fått et innhold som ikke allerede er ivaretatt i Generell del, i forskrift til Opplæringsloven eller i Læringsplakaten, og om dokumentet dermed er nødvendig. Fylkesutdannings sjefen kjenner til at Utdanningsdirektoratet arbeider med en generell veiledning til læreplanene. Dersom det er ønskelig med utdypning og konkretisering til Læringsplakaten, foreslår vi at det kan tas med i denne veiledningen. Dersom viktige punkter savnes i Læringsplakaten, kan dette dokumentet utvides. Det er vesentlig for skoleeier og skoleledelse at formuleringene er kortfatta og presise.

I høringsbrevet fra Kunnskapsdepartementet er begrepet "bred basiskompetanse" brukt. I forberedelsene til reformen har sentrale begreper blitt skifta ut eller gitt ny betydning. Det råder derfor en del forvirring på skolene når det gjelder begrepene "basisferdigheter", "basiskompetanse" og "grunnleggende ferdigheter". Vi savner en avklaring av hvilke begreper som skal brukes og hvilke ferdigheter som er inkludert. Det er behov for en presisering enten i "Del II", hvis den beholdes, eller et annet styringsdokument.

Konklusjon: Fylkesutdannings sjefen mener at Del II, slik det foreligger, er lite egnet som styringsdokument og bør utgå som del av Læreplanverket for Kunnskapsløftet, med unntak av Læringsplakaten.

Dersom Del II skal beholdes, har vi noen forslag til tillegg og endringer for å høyne presisjonsnivået. Nedenfor følger kommentarer til hvert avsnitt. På slutten av høringsuttalelsen er hele dokumentet limt inn med noen forslag til nye formuleringer

B. Kommentarer til hvert avsnitt

1. Sosial og kulturell kompetanse:

-Verdien av sosialt engasjement for andre er ikke nevnt. Kunnskap om, interesse for og gjerne aktivitet i forhold til lokale, nasjonale og internasjonale utfordringer bør fortsatt være et mål for opplæringen. Operasjon Dagsverk og engasjement i forbindelse med humanitære katastrofer er gode eksempler på aktiviteter som elevene kan ta initiativ til innenfor skolens målsetting.

-”Kultur” ser ut til å være brukt i to betydninger; om 1. kulturer knyttet til folkegrupper, for eksempel etniske kulturer og 2. kulturelle uttrykksformer. Begge deler er viktig, men de bør skilles og utdypes hver for seg. Vi foreslår at kunnskap om ulike kulturer flyttes til avsnittet om sosial kompetanse.

2. Motivasjon for læring og læringsstrategier

Vi er generelt positive til dette avsnittet, men ønsker å framheve noen punkter:

-Vi ønsker å forsterke betydningen av vurdering og veiledning for elevens læring, og vi vil understreke at vurdering inngår i den individuelle veiledningen av elevene og foregår fortløpende.

-Vi ønsker å understreke at elevene ikke bare skal lære om læringsstrategier, men at det er en ferdighet eleven skal utvikle. Vi synes den siste setningen, ”Kunnskap om betydningen av...” kan signalisere en utvendig læring. Det er elevens internalisering av gode læringsstrategier som er målet, ikke kunnskapen om dem.

3. Elevmedvirkning

-Her er det for lite fokus på elevdemokrati og elevrådets medvirkning på styringen av skolen.

-Vi synes at avsnittet om elevenes anledning til medvirkning på undervisningen er uklart formulert, og kan skape forventninger fra elevenes side som det ikke er mulig eller ønskelig å innfri. Det bør kanskje komme fram at kompetansemålene i læreplanen tolkes i det profesjonelle fellesskapet av lærerne, og her vil det være lite anledning til elevmedvirkning. Elevmedvirkning på opplæringen er imidlertid en viktig side ved tilpasset opplæring slik at eleven kan formulere egne læringsmål og planlegge læringsarbeidet sitt utifra egne forutsetninger. Undervisningsgruppa/klassens medvirkning på undervisningsopplegget kan gjelde arbeidsmåter, progresjon, organisering og valg av lærestoff og er viktig for elevenes motivasjon.

Lærlinger er under opplæring, men også arbeidstakere. Dette innebærer at også arbeidslivets parter og deres rolle i arbeidslivet blir en viktig kanal for lærlingenes medvirkning. Vi synes dette bør synliggjøres med et eget avsnitt under elevmedvirkning.

4. Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter

- Vi er godt fornøyd med dette avsnittet, men ønsker et lite tillegg som understreker at alle elever, lærlinger og lærekandidater har krav på oppgaver og støtte slik at de kan strekke seg mot stadig høyere mål.

Vår dato
26.04.2006

Vår referanse
05/00019-39

5. Læreres og instruktørers kompetanse og rolle

- Vi ønsker å ha med lærerens evne til å lede læringsarbeidet som en viktig kompetanse. Læreren må også ha evne til å møte den enkelte elev og til å veilede og motivere undervisningsgruppa/klassen og enkelteleven gjennom fokus på mestring for alle.

6. Samarbeid med hjemmet

- Hjemmets interesse for og oppfølging av læringsarbeidet er viktig for elevens motivasjon og læringsutbytte. Dette synes vi ikke kommer tydelig fram. Vi ønsker også å understreke betydningen av at samarbeidet fortsetter under hele grunnopplæringen, også etter at eleven/lærlingen er myndig, når han /hun gir tillatelse til det.

7. Samarbeid med lokalsamfunnet

Vi synes lokale kulturinstitusjoner bør stå nevnt spesifikt. En viktig begrunnelse for samarbeid med lokalsamfunnet mangler også, nemlig å skape alternative læringsarenaer for å kunne tilby et differensiert undervisningstilbud.

Fylkesutdanningssjefen har ellers en prinsipiell kommentar til begrepsbruken i dokumentet. Vi mener hele Del II, på samme måte som Læringsplakaten, bør gjennomføre bruken av alle begrepene "elev, lærling, lærekandidat", "skole, bedrift" og "lærer, instruktør" når det er dette som er ment.

C. Dokumentet "Prinsipper for opplæringen" med kommentarer og endringsforslag

Tegnforklaring: svart tekst innenfor rød parentes :strykes + eventuell kommentar

rød tekst: tillegg

Prinsipper for opplæringen sammenfatter og utdypet bestemmelser i opplæringsloven, forskrift til opplæringsloven, herunder læreplanverket for øvrig, og må ses i lys av det samlede regelverket. Prinsippene bidrar til å tydeliggjøre skoleeiers ansvar for en opplæring som er i samsvar med regelverket og som er tilpasset lokale og individuelle forutsetninger og behov. *Prinsipper for opplæringen* skal inngå i grunnlaget for å videreutvikle kvaliteten i grunnopplæringen og for systematisk vurdering av skole og lærebedrift.

Den offentlige fellesskolen skal bygge på og ivareta mangfoldet. Den offentlige fellesskolen (Er ikke dette begrepet problematisk i forhold til friskolene? Gjelder ikke forskriften også friskolene?) skal formidle kunnskap og ferdigheter, og utvikle elevenes identitet og selvstendighet i et inkluderende fellesskap. Den skal fremme likestilling og legge til rette for livslang læring. Fellesskolen skal ha ambisjoner på elevenes vegne, gi dem utfordringer å bryne seg på og mål å strekke seg etter. Samtidig skal skolen ta hensyn til elevenes ulike forutsetninger og progresjon, slik at alle opplever gleden ved å mestre og å nå sine mål.

Læringsplakaten

Skolen og lærebedriften skal:

gi alle elever og lærlinger/lærekandidater like muligheter til å utvikle sine evner og talenter individuelt og i samarbeid med andre
(*Oppl.l. § 1-2 og kap. 5, og læreplanverkets generelle del*)

stimulere elevenes og lærlingenes/lærekandidatenes lærelyst, utholdenhet og nysgjerrighet
(*Oppl.l. § 1-2 og læreplanverkets generelle del*)

stimulere elevene og lærlingene/lærekandidatene til å utvikle egne læringsstrategier og evne til kritisk tenkning
(*Oppl.l. § 1-2 og læreplanverkets generelle del*)

Vår dato
26.04.2006

Vår referanse
05/00019-39

stimulere elevene og lærlingene/lærekandidatene i deres personlige utvikling og identitet, i det å utvikle etisk, sosial og kulturell kompetanse og evne til demokratiforståelse og demokratisk deltakelse
(Oppl.l. § 1-2 og læreplanverkets generelle del)

legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene og lærlingene/lærekandidatene kan foreta bevisste verdivalg og valg av utdanning og fremtidig arbeid
(Oppl.l. § 1-2, forskrift kap. 22 og læreplanverkets generelle del)

fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter
(Oppl.l. § 1-2 og kap. 5, og læreplanverkets generelle del)

stimulere, bruke og videreutvikle den enkelte lærers kompetanse
(Oppl.l. kap. 10)

bidra til at lærere og instruktører fremstår som tydelige ledere og som forbilder for barn og unge
(Læreplanverkets generelle del)

sikre at det fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljøet fremmer helse, trivsel og læring
(Oppl.l. kap. 9a)

legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen
(Oppl.l. § 1-2 og forskrift § 3-2)

legge til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte

Sosial og kulturell kompetanse

(Uklart, strykes: Et tydelig verdigrunnlag og en bred kulturforståelse) Inkluderende holdninger er grunnleggende for et trygt sosialt fellesskap og for et læringsfellesskap der mangfoldet anerkjennes og respekteres. I et slikt læringsmiljø gis det rom for samarbeid, dialog og meningsbrytninger. Elevene² får delta i demokratiske prosesser, de utvikler demokratisk sinnelag og får forståelse for betydningen av aktiv og engasjert deltakelse i samfunnet
(Gjentakelse, strykes: som bygger på demokratiske verdier og idealer.)

For å utvikle elevenes sosiale kompetanse skal skolen og lærebedriften legge til rette for at de i arbeidet med fagene og i virksomheten ellers får øve seg i ulike former for samhandling og problem- og konflikthåndtering. Elevene skal utvikle seg som selvstendige individer som vurderer konsekvensene av, og tar ansvaret for egne handlinger. Opplæringen skal bidra til utvikling av sosial tilhørighet og mestring av ulike roller. **(Kanskje vel ambisiøst og detaljert? Strykes:** i samfunns- og arbeidslivet og i fritiden.)

(I neste avsnitt trengs det en avklaring av begrepet kultur. 1. en folkegruppes kultur (tradisjoner, levesett osv.) 2. estetiske uttrykksformer, kunst. Vi har foreslår å skille disse betydningen fra hverandre og lage to avsnitt:)

Kunnskap om og forståelse for ulike kulturer er en viktig del av den sosiale kompetanse i det globaliserte og flerkulturelle samfunn. (Flyttet fram:)Opplæringen skal fremme forståelsen mellom ulike kulturer, men også bidra til utvikling av selvforståelse og identitet gjennom kunnskap om egen kultur.

For å utvikle elevenes kulturelle kompetanse, skal skolen og lærebedriften legge til rette for at elevene får (strykes her: kunnskaper om ulike kulturer og)erfaring med et bredt spekter av kulturelle uttrykksformer. Elevene skal møte kunst og kulturformer som uttrykker både menneskers individualitet og fellesskap, og som stimulerer deres kreativitet (strykes: og nyskapende evner). De skal også få mulighet til å bruke sine skapende evner gjennom ulike aktiviteter og uttrykksformer. Dette skal også gi grunnlag for refleksjon og opplevelser. (strykes: og spontanitet).

(Oppl.l. § 1-2 og læreplanverkets generelle del)

Motivasjon for læring og læringsstrategier

Motiverte elever har lyst til å lære, er utholdende og nysgjerrige og viser evne til å arbeide målrettet. Erfaringer med å mestre styrker utholdenheten i medgang og motgang. Fysisk aktivitet fremmer god helse og styrker motivasjon og

Vår dato
26.04.2006

Vår referanse
05/00019-39

utholdenhet. Faglig trygge og inspirerende lærere, bruk av varierte, tilpassede arbeidsmåter og muligheter for aktiv medvirkning bidrar til lærelyst og til en positiv og realistisk oppfatning av egne talenter og muligheter.

Opplæringen skal oppmuntre elevene ved blant annet å klargjøre målene for opplæringen og å legge til rette for varierte og målrettede aktiviteter. Elevene skal få oppgaver som utfordrer, og som de kan mestre alene eller sammen med andre. Fortløpende vurdering og veiledning skal bidra til å styrke deres motivasjon for videre læring.

Læringsstrategier er framgangsmåter elevene bruker for å organisere sin egen læring. (Flyttet fram:) Opplæringen skal gi elevene kunnskap om betydningen av bevisst bruk og utvikling av gode læringsstrategier. De skal lære å planlegge, gjennomføre og vurdere eget arbeid for å nå læringsmål. Det innebærer også refleksjon over nyervervet kunnskap og anvendelse av den i nye situasjoner. Særlig er det viktig å lære gode teknikker i forhold til lesing som læringsstrategi. Gode læringsstrategier fremmer elevenes motivasjon for læring og evne til å løse vanskelige oppgaver også i videre utdanning, arbeid og fritid.

Opplæringen skal bidra til at elevene er seg bevisst hva de har lært og hva de må lære for å nå målene. Hvilke læringsstrategier elevene bruker for individuell læring og læring sammen med andre, vil avhenge av deres forutsetninger, den aktuelle læringssituasjonen og skolens ressurser og organisering av opplæringen.

(Oppl.I. § 1-2 og læreplanverkets generelle del)

Elevmedvirkning

Skolen og lærebedriften skal forberede elevene på deltakelse i demokratiske beslutningsprosesser og stimulere til et samfunnsengasjement både innenfor og utenfor nasjonale grenser. I opplæringen skal elevene utvikle kunnskaper om demokratiske prinsipper og institusjoner. Skolen og lærebedriften skal legge til rette for at elevene får erfaring med ulike former for deltakelse og medvirkning i demokratiske prosesser. Særlig er elevenes engasjement i forhold til skolens virksomhet via tillitslever og elevråd viktig.

Elevmedvirkning innebærer også deltakelse i beslutninger som gjelder egen læring. I et inkluderende læringsmiljø er elevmedvirkning positivt for utviklingen av sosiale relasjoner og motivasjon for læring på alle trinn i opplæringen. I arbeidet med fagene bidrar elevmedvirkning til at elevene blir mer bevisst egne læringsprosesser, og det gir større læringsutbytte. (innflytelse på egen læring).

Elevene skal kunne delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen innenfor rammen av lov og forskrift, herunder læreplanverket. Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan den utøves, vil variere blant annet i forhold til elevenes alder og hvilke føringer som er gitt for det lokale læreplanarbeidet. Kompetansemålene i læreplanen tolkes gjerne av lærerne i det profesjonelle fellesskapet, og her vil det være lite anledning til elevmedvirkning. Elevmedvirkning på opplæringen er imidlertid en viktig side ved tilpasset opplæring slik at eleven kan formulere egne læringsmål og planlegge læringsarbeidet med utgangspunkt i egne forutsetninger. Undervisningsgruppa/klassens medvirkning på undervisningsopplegget kan gjelde arbeidsmåter, progresjon, organisering og valg av lærestoff. Elevmedvirkning forutsetter kjennskap til valgmuligheter og deres mulige konsekvenser. (**Unødvendig?** Arbeidet med fagene vil på ulike måter bidra til at elevene blir kjent med egne evner og talenter. Det vil øke deres muligheter for medvirkning og evne til å ta bevisste valg.)

(Oppl.I. § 1-2 og læreplanverkets generelle del)

Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter

Alle elever skal i arbeidet med fagene få møte utfordringer som de kan mestre på egen hånd eller sammen med andre. Det gjelder også elever med særlige vansker eller særlige evner og talenter på ulike områder. Alle elever har rett på oppgaver og støtte slik at de kan stadig strekke seg mot høyere mål. Når elever arbeider sammen med voksne og med hverandre, kan mangfoldet av evner og talenter bidra til å styrke både fellesskapets og den enkeltes læring og utvikling.

I opplæringen skal mangfoldet i elevenes bakgrunn, forutsetninger, interesser og talenter møtes med et mangfold av utfordringer. Uavhengig av kjønn, alder, sosial, geografisk og kulturell bakgrunn, skal alle elever ha likeverdige muligheter til å utvikle seg gjennom arbeidet med fagene i et inkluderende læringsmiljø. Tilpasset opplæring kjennetegnes ved at lærestoff, arbeidsmåter, læremidler og organisering av opplæringen blir lagt til rette med tanke på at elevene har ulik progresjon i forhold til læringsmålene. Bestemmelsene om spesialundervisning kommer til anvendelse når det er behov for en mer omfattende tilpasning enn den som kan gis innenfor den ordinære opplæringen.

(Oppl.I. § 1-2 og kap. 5, og læreplanverkets generelle del)

Læreres og instruktørers kompetanse og rolle

Lærere og instruktører har et ansvar for at elevene utvikler interesse for og engasjement i arbeidet med fagene. Dette krever klare forventninger til innsats og deltakelse i læringsarbeidet. Lærere og instruktører skal være tydelige ledere og forbilder for elevene. Det innebærer å skape forståelse for formålene med opplæringen og å framstå som dyktige og engasjerte formidlere og veiledere.

Læreres og instruktørers samlede kompetanse består av flere komponenter der faglig kyndighet, evne til å formidle faget, evne til å organisere og lede læringsarbeidet og kunnskap om vurdering og veiledning står sentralt. Læreren skal kunne møte den enkelte elev på hans ståsted og hjelpe eleven til å oppleve mestring. Kravene til kompetanse (må vurderes ut fra) endres i forhold til de krav og forventninger som til enhver tid framgår av lov og forskrift, herunder læreplanverket, og ut fra utviklingen i fagene.

Skolen og lærebedriften skal være lærende organisasjoner og legge til rette for at lærerne kan lære av hverandre gjennom samarbeid om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen. Lærere og instruktører skal også kunne oppdatere og fornye sin faglige og pedagogiske kompetanse blant annet gjennom etterutdanning og deltakelse i utviklingsarbeid. Deling av kunnskap og utvikling av kunnskap via lærer- og ledernetverk internt og eksternt er et kjennetegn ved lærende skoler.

(Oppl.l. kap. 10)

Samarbeid med hjemmet

(**Unødvendig?** En forutsetning for godt samarbeid er god kommunikasjon.) Foresattes innsikt i og interesse for elevens skolesituasjon spiller en viktig rolle for elevens læring og trivsel. Et godt samarbeid med hjemmet er derfor viktig for elevens læringsutbytte. Samarbeid med hjemmet er et gjensidig ansvar. I samarbeidet vil gjensidig kommunikasjon om elevenes faglige og sosiale utvikling og deres trivsel stå sentralt. Samarbeidet med hjemmet er viktig gjennom hele grunnopplæringen, men vil endre karakter og form etter hvert som elevene blir eldre. (og får større ansvar for egen læring og utvikling.)

Skolen skal legge til rette for samarbeidet. Hjemmet skal få informasjon om målene for opplæringen i fagene, hvordan opplæringen er lagt opp, hvilke arbeidsmåter som brukes og om vurdering av elevenes faglige utvikling. Hjemmet skal også få informasjon om hvordan de kan støtte opp om elevens faglig utvikling. Det må legges til rette for at foreldrene/de foresatte skal kunne delta i reelle drøftinger om utviklingen av skolen.

(Oppl.l. § 1-2 og forskrift § 3-2)

Samarbeid med lokalsamfunnet

Godt samspill mellom skolen, nærings- og arbeidsliv, kulturinstitusjoner og andre deler av lokalsamfunnet kan bidra til alternative opplæringsarenaer og gjøre lærestoffet mer virkelighetsnært, og gjennom det øke elevenes evne og lyst til å lære. Lokalsamfunn er ulike, og hva som er lokalt for elevene, endres avhengig av deres alder og utvikling og av endringer i samfunnet.

Samarbeidet mellom skolen, lokale lag, foreninger og andre i lokalsamfunnet gir barn og unge muligheter til å videreutvikle sine evner og talenter gjennom aktiv deltakelse i sosiale og kulturelle aktiviteter. Tilrettelagt samarbeid med lokalt nærings- og arbeidsliv kan gi elever innsyn i ulike arbeidsprosesser, praktisk arbeidserfaring, kunnskap om arbeidslivet og bidra til arbeidet med entreprenørskap i opplæringen. Innsyn i de endringer som skjer i nærings- og arbeidslivet, kan synliggjøre nytten av aktiv deltakelse i nyskapende aktiviteter og entreprenørskap. Erfaringer fra lokalt nærings- og arbeidsliv vil bidra til at elevene får et bedre grunnlag for et bevisst valg av utdanning og yrke.

Godt samarbeid mellom barnehage og grunnskole, grunnskole og videregående opplæring vil bidra til å lette overgangen mellom de ulike trinnene i opplæringsløpet.

Vår dato
26.04.2006

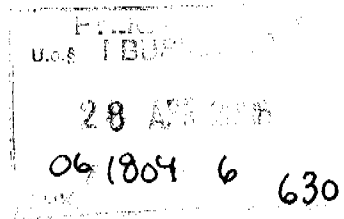
Vår referanse
05/00019-39

DRAMMEN KOMMUNE

Fylkesmannen i Buskerud
v/ Utdanningsdirektøren
Postboks 1604, Bedriftssenteret
3007 Drammen

Vår referanse
06/1646/3/TOHS
Arkivkode

Deres referanse

Dato
26.04.2006

HØRINGSSVAR TIL UTKAST FOR NY DEL II AV LÆREPLANVERKET FOR KUNNSKAPSLØFTET - PRINSIPPER FOR OPPLÆRINGEN

Bystyret i Drammen kommune behandlet høringsutkastet den 25.04.06, sak 044/06, og har følgende merknader til de ulike kapitlene:

Sosial og kulturell kompetanse

Bystyret har ingen problemer med å slutte seg til alt som står i dette kapitlet, men mener at det flerkulturelle aspektet er for lite ivaretatt. En skole som i stadig større grad kjennetegnes av et flerkulturelt læringsmiljø bør også gjenspeiles i prinsippene for opplæringen.

Motivasjon for læring og læringsstrategier

Første setning i annet avsnitt lyder: *Opplæringen skal oppmuntre elevene ved blant annet å klargjøre målene for opplæringen og å legge til rette for varierte og målrettede aktiviteter.*

Ordet opplæring foreslås byttet ut med skolen slik at setningen starter med *Skolen skal.....*

Første setning i tredje avsnitt lyder: *Læringsstrategier er fremgangsmåter elevene bruker for å organisere sin egen læring.* For foreldre og andre som ikke er fortrolige med terminologien blir dette en uklar setning. Den foreslås derfor endret til: *Det er viktig at elevene lærer seg å ta i bruk ulike læringsstrategier for å organisere sin egen læring.*

Elevmedvirkning

Bystyret mener det er svært viktig at elevene deltar i demokratiske beslutningsprosesser, men synes det er bra at det er presiseres i prinsippene at omfanget og utøvelsen i medvirkningsprosesser skal variere i forhold til elevenes alder.

Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter

Første setning i første avsnitt lyder: *Alle elever skal i arbeidet med fagene få møte utfordringer som de kan mestre på egen hånd eller sammen med andre.* Setningen virker uklar og tung og foreslås endret til: *Alle elever skal i arbeidet med fagene både få møte utfordringer og oppleve mestring. Det kan være på egen hånd eller sammen med andre.*

Ordfører

Engene 1, 3008 Drammen
Tlf: 03008, Faks 32 04 60 05
www.drammen.kommune.no
Org. nr. 939 214 895

Samarbeid med hjemmet

Bystyret er ikke uenig i innholdet, men synes avsnittet er for ensidig fokusert på hva som er skolens ansvar. I læreplanen av 1997 var bl.a. følgende formuleringer: "Foreldrene/de foresatte har hovedansvaret for oppdragelsen av sine egne barn og må derfor ha et medansvar i skolen. Skolen skal støtte hjemmet i oppdragelsen av en ny generasjon og forberede de unge på oppgaver i samfunnet." Bystyret mener dette er viktige poeng som bør stå i kapitlet, og at det bør poengteres at foreldrene må delta aktivt i samarbeidet om egne barn.

Siste setning i siste avsnitt omhandler at det skal legges til rette for at foresatte skal kunne delta i reelle drøftinger om utviklingen av skolen. Bystyret er enig i dette, men mener det bør tilføyes at drøftinger om utviklingen av skolen bør skje gjennom skolens rådsorgan. Dette vil sikre at alle foreldre får mulighet til å delta.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Bystyret er enig i alt som står i kapitlet, og synes at det er svært positivt at det i eget avsnitt fremheves hvor viktig det er med samarbeid mellom barnehage/grunnskole/videregående opplæring for å lette overgangen mellom de ulike trinnene i opplæringsløpet.

Tore O. Hansen
ordfører

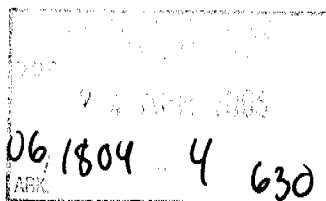

MODUM KOMMUNE

UNDERVISNINGSKONTORET

Vikersund, 20.04.2006

Fylkesmannen i Buskerud
Oppvekst- og utdanningsavdelingen
Postboks 1604
3007 DRAMMEN

Arkivsnr.	Arkivkode	Avd/Sek/Saksb	Tlf. saksbeh	Deres ref.	Deres dato
06/00634	B15 &13	UND/UND/JS	32 78 93 40		

MELDING OM VEDTAK

NY DEL II TIL LÆREPLANVERKET FOR KUNNSKAPSLØFTET - HØRING

HOVEDUTVALG FOR UNDERVISNINGSSEKTOREN behandlet i møte 19.04.2006 sak 0017/06. Følgende vedtak ble fattet:

Generelt

Det er positivt med en kortfattet og prinsipielt dokument som del II. Oppbygningen er oversiktlig, men avsnittet om Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter er av en mer overordnet karakter enn de øvrige. Det bør derfor vurderes flyttes til innledningen og integreres med avsnitt 2 der.

Noen av avsnittene starter med en beskrivende og forklarende del i presens. Det bør gjennomføres i hele dokumentet - og i den endelige lay-out synliggjøres som en type overordnet føring.

De ulike avsnittene

Innledningen

2. setning: Ikke bare skoleeiers ansvar, men også foreldrenes ansvar bør nevnes her.

Sosial og kulturell kompetanse

Et godt og viktig avsnitt. På dette området har også foreldrene et særlig ansvar - det bør nevnes. Forslag: Tillegg til 1. avsnitt: *Foreldrene har en viktig rolle i dette arbeidet.*

Motivasjon for læring og læringsstrategier

Bra, men 2. setning i 2. avsnitt innsnevrer opplæringsbegrepet. Elevene skal ikke bare få oppgaver som utfordrer, de skal også *søke* slike selv.

MODUM KOMMUNE

Elevmedvirkning

Avsnittet er "rotete" mht hva som er beskrivende om elevmedvirkning og hva som er skolens oppgaver og utfordringer; kfr kommentaren herfra innledningsvis. 1. setning i 3. avsnitt er dårlig formulert. "Definisjonen" av elevmedvirkning i 2. avsnitt er ganske begrensende; hva med for eksempel skolemiljøet?

Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter

Her kommer den beskrivende delen litt unaturlig på slutten av 2. avsnitt. Den bør flyttes fram - i tillegg til at den bør vurderes kritisk! Tilpasset opplæring handler ikke bare om å tilpasse progresjonen i forhold til målene for opplæringen, men i mange tilfelle også om å tilpasse målene til elevenes forutsetninger!

Læreres og instruktørers kompetanse og rolle

Et godt og viktig avsnitt, men det kan ryddes noe i forhold til beskrivende og bydende formuleringer. Begrepet kyndighet i 2. avsnitt kan nok passe i sin sammenheng i Generell del, men her bør det byttes med kunnskap.

Samarbeid med hjemmet

1. avsnitt bra. I andre avsnitt er foreldrenes ansvar tonet betydelig ned i forhold til tidligere dokumenter. Der lå det ikke bare en plikt for skolen til å gi informasjon, men også en plikt for foreldrene til å skaffe seg informasjon og sitt barn situasjon. Dette er viktig for å skape gjensidighet og likeverdighet.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Også her bør det ryddes mellom beskrivende og bydende form. For øvrig ganske "tamt" og selvsagt innholdsmessig. Er det egentlig et nødvendig avsnitt?

I tillegg til de konkrete forslagene bør dokumentet strammes opp språklig.

Med vennlig hilsen

Modum kommune

Jan Samuelsen
Undervisningssjef

Kopi: Skolene

Modum kommune

HOVEDUTVALG FOR UNDERVISNINGSSSEKTOREN

Arkivsaksnummer.:
06/00634

Arkivnummer:
B15 &13

Saksbehandler:
Jan Samuelsen

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
0017/06	HOVEDUTVALG FOR UNDERVISNINGSSSEKTOREN	19.04.2006

0017/06   **NY DEL II TIL LÆREPLANVERKET FOR KUNNSKAPSLØFTET - HØRING**

RÅDMANNENS FORSLAG:

Modum kommune uttaler seg som foreslått i saksutredningen.

INNSTILLING I HOVEDUTVALG FOR UNDERVISNINGSSSEKTOREN DEN 19.04.2006, SAKSNR. 0017/06

BEHANDLING:

Forslag fra Egil Kjølstad (Ap) enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Høringsuttalelse fra Modum kommune, vedtatt av Hovedutvalg for undervisning 19.04.2006.

Generelt

Det er positivt med en kortfattet og prinsipielt dokument som del II. Oppbygningen er oversiktlig, men avsnittet om Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter er av en mer overordnet karakter enn de øvrige. Det bør derfor vurderes flyttes til innledningen og integreres med avsnitt 2 der.

Noen av avsnittene starter med en beskrivende og forklarende del i presens. Det bør gjennomføres i hele dokumentet - og i den endelige lay-out synliggjøres som en type overordnet føring.

De ulike avsnittene

Innledningen

2. setning: Ikke bare skoleeiers ansvar, men også foreldrenes ansvar bør nevnes her.

Sosial og kulturell kompetanse

Et godt og viktig avsnitt. På dette området har også foreldrene et særlig ansvar - det bør nevnes. Forslag: Tillegg til 1. avsnitt: *Foreldrene har en viktig rolle i dette arbeidet.*

Motivasjon for læring og læringsstrategier

Bra, men 2. setning i 2. avsnitt innsnevrer opplæringsbegrepet. Elevene skal ikke bare få oppgaver som utfordrer, de skal også *søke* slike selv.

Elevmedvirkning

Avsnittet er "rotete" mht hva som er beskrivende om elevmedvirkning og hva som er skolens oppgaver og utfordringer; kfr kommentaren herfra innledningsvis. 1. setning i 3. avsnitt er dårlig formulert. "Definisjonen" av elevmedvirkning i 2. avsnitt er ganske begrensende; hva med for eksempel skolemiljøet?

Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter

Her kommer den beskrivende delen litt unaturlig på slutten av 2. avsnitt. Den bør flyttes fram - i tillegg til at den bør vurderes kritisk! Tilpasset opplæring handler ikke bare om å tilpasse progresjonen i forhold til målene for opplæringen, men i mange tilfelle også om å tilpasse målene til elevenes forutsetninger!

Læreres og instruktørers kompetanse og rolle

Et godt og viktig avsnitt, men det kan ryddes noe i forhold til beskrivende og bydende formuleringer. Begrepet kyndighet i 2. avsnitt kan nok passe i sin sammenheng i Generell del, men her bør det byttes med kunnskap.

Samarbeid med hjemmet

1. avsnitt bra. I andre avsnitt er foreldrenes ansvar tonet betydelig ned i forhold til tidligere dokumenter. Der lå det ikke bare en plikt for skolen til å *gi* informasjon, men også en plikt for foreldrene til å *skaffe seg* informasjon og sitt barn situasjon. Dette er viktig for å skape gjensidighet og likeverdighet.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Også her bør det ryddes mellom beskrivende og bydende form. For øvrig ganske "tamt" og selvsagt innholdsmessig. Er det egentlig et nødvendig avsnitt?

I tillegg til de konkrete forslagene bør dokumentet strammes opp språklig.

Vedlegg: Høringsbrev 07.03.2006

Saksopplysninger

Høringsuttalelse fra Modum kommune, vedtatt av Hovedutvalg for undervisning 19.04.2006.

Generelt

Det er positivt med en kortfattet og prinsipielt dokument som del II. Oppbygningen er oversiktlig, men avsnittet om Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter er av en mer overordnet karakter enn de øvrige. Det bør derfor vurderes flyttes til innledningen og integreres med avsnitt 2 der.

Noen av avsnittene starter med en beskrivende og forklarende del i presens. Det bør gjennomføres i hele dokumentet - og i den endelige lay-out synliggjøres som en type overordnet føring.

De ulike avsnittene

Innledningen

2. setning: Ikke bare skoleeiers ansvar, men også foreldrenes ansvar bør nevnes her.

Sosial og kulturell kompetanse

Et godt og viktig avsnitt. På dette området har også foreldrene et særlig ansvar - det bør nevnes. Forslag: Tillegg til 1. avsnitt: *Foreldrene har en viktig rolle i dette arbeidet.*

Motivasjon for læring og læringsstrategier

Bra, men 2. setning i 2. avsnitt innsnevrer opplæringsbegrepet. Elevene skal ikke bare få oppgaver som utfordrer, de skal også *søke* slike selv.

Elevmedvirkning

Avsnittet er "rotete" mht hva som er beskrivende om elevmedvirkning og hva som er skolens oppgaver og utfordringer; kfr kommentaren herfra innledningsvis. 1. setning i 3. avsnitt er dårlig formulert. "Definisjonen" av elevmedvirkning i 2. avsnitt er ganske begrensende; hva med for eksempel skolemiljøet?

Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter

Her kommer den beskrivende delen litt unaturlig på slutten av 2. avsnitt. Den bør flyttes fram - i tillegg til at den bør vurderes kritisk! Tilpasset opplæring handler ikke bare om å tilpasse progresjonen i forhold til målene for opplæringen, men i mange tilfelle også om å tilpasse målene til elevenes forutsetninger!

Læreres og instruktørers kompetanse og rolle

Et godt og viktig avsnitt, men det kan ryddes noe i forhold til beskrivende og bydende formuleringer. Begrepet kyndighet i 2. avsnitt kan nok passe i sin sammenheng i Generell del, men her bør det byttes med kunnskap.

Samarbeid med hjemmet

1. avsnitt bra. I andre avsnitt er foreldrenes ansvar tonet betydelig ned i forhold til tidligere dokumenter. Der lå det ikke bare en plikt for skolen til å gi informasjon, men også en plikt for foreldrene til å *skaffe seg* informasjon og sitt barn situasjon. Dette er viktig for å skape gjensidighet og likeverdighet.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Også her bør det ryddes mellom beskrivende og bydende form. For øvrig ganske "tamt" og selvsagt innholdsmessig. Er det egentlig et nødvendig avsnitt?

NEDRE EIKER KOMMUNE

Etat Oppvekst og kultur

Saksbehandler: Marit Vatsvåg Loe

Direkte tlf.: 32 23 27 83

Dato: 28.04.2006

Fylkesmannen i Buskerud v/Oppvekst- og
utdanningsavdelingen
Postboks 1604

3007 Drammen

L.nr. 8726/2006 Arkiv: 2005/1582 - A20/&13

Høringsuttalelse til ny del 2 til Læreplanverket for Kunnskapsløftet

Fra Nedre Eiker kommune oversendes følgende uttalelse:

Vi har ikke noe å bemerke/ser ingen mangler i forhold til

- innhold
- valg av ord/beskrivelser
- organisering/lay-out

Vi vil derimot si

- Det er veldig positivt at det til hvert strekpunkt i Læringsplakaten og for hvert avsnitt videre er angitt hvor i lovverket eller annet sted innholdet knytter seg.
- Avsnittene er meget klare i innhold, og oppsummeringene underveis i avsnittene/kapitlene som presiserer hva som skal skje, gir en tydelighet som er viktig. Her er det et bevisst ordvalg som gir konkrete og klare føringer for arbeidet i skolen.

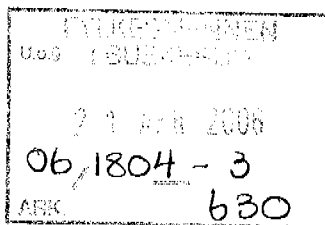
Vennlig hilsen

Marit Vatsvåg Loe
Pedagogisk konsulent

Rådmann

Fylkesmannen i Buskerud
Oppvekst og utdanning

Postboks 1604
3007 Drammen

Nes kommune
3540 Nesbyen

Arkivkode
A20 &13

Vår ref.
06/406 - JW1

Deres ref.

Dato
19.04.2006

NY DEL II TIL LÆREPLANVERKET FOR KUNNSKAPSLØFTET- HØRINGSUTTALE

Del II til læreplanverket vil, i følge høringsbrevet, i tillegg til Prinsipper for opplæringen inkludert Læringsplakaten, omfatte omtale av oppbyggingen av og lokalt arbeid med læreplaner for fag og fag- og timefordeling. Det forutsettes i denne uttale at disse tillegg som vil inngå i del II ikke endres fra det som tidligere er fastsatt.

Nes kommune vil uttale seg positivt til at det tas inn i læreplanverket en del II om Prinsipper for opplæringen som er utfyllende i forhold til de elleve punktene i læringsplakaten. De områder som omtales setter fokus på viktige områder ved opplæringen i en felles grunnopplæring for alle. Det understrekes i flere avsnitt at elevene må få øve seg i, få erfaring med osv. Med andre ord at elevene skal være aktivt deltakende og skolen en treningsarena for utvikling av bl.a. sosial kompetanse.

Vi mener det er viktig at dette vektlegges og uttrykkes tydelig.

Det er videre et gjennomgående tema i høringsdokumentet at skolen skal gi elevene utfordringer å bryne seg på og mål å strekke seg etter, samtidig som skolen skal ta hensyn til elevenes ulike forutsetninger og progresjon, slik at alle opplever gleden av å mestre og nå sine mål. Dessverre kan en, hvis en leser setningen "Tilpasset opplæring kjennetegnes ved at lærestoff, arbeidsmåter, læremidler og organisering av opplæringen blir lagt til rette med tanke på at elevene har ulik progresjon i forhold til læringsmålene" isolert, kunne tolke inn en snever forståelse av begrepet tilpasset opplæring. En forståelse av at tilpasset opplæring dreier seg kun om ulik progresjon. Det er en forståelse som resten av dokumentet ikke gir, og som burde vært unngått i denne setningen ved f.eks. å føye til *ulike forutsetninger*, slik at setningen lød: *Tilpasset opplæring kjennetegnes ved at lærestoff, arbeidsmåter, læremidler og organisering av opplæringen blir lagt til rette med tanke på at elevene har ulike forutsetninger og ulik progresjon i forhold til læringsmålene*".

Kommunehuset
3540 Nesbyen
E-post adresser:
Internettadresse:

Telefon:
32 06 83 00
postmottak@nes-bu.kommune.no
www.nes-bu.kommune.no

Telefaks:
32 06 83 21

Bankgiro:
2351.20.92691

Org.nr.:
00964951640

HALLINGDAL

Avslutningsvis i samme avsnitt, Tilpasset opplæring og likeverdige muligheter, vises til at bestemmelsene om spesialundervisning kommer til anvendelse når det er behov for en mer omfattende tilpasning enn den som kan gis innenfor den ordinære opplæringen. Dette er en selvfølge så lenge opplæringslovens bestemmelser om spesialundervisning, kap. 5, gjelder. Det høringsdokumentet ikke gir uttrykk for en forståelse for, er det økende behov en i mange skoler opplever for en mer omfattende tilpassing enn den som kan gis innenfor den ordinære opplæringen. En kjenner ikke igjen den motiverte eleven med lyst til å lære, utholdende, nysgjerrige med evne til målrettet arbeid i alle sine elever. Skolene møter elever med atferdsproblemer som medfører behov for tiltak, ikke bare av hensyn til denne eleven og i forhold til å tilrettelegge opplæringstilbudet for en elev, men også av hensyn til de andre elevene (oppl.loven kap. 9a). Skolene møter også elever med så omfattende multifunksjonshemninger at det er behov for et fullstendig tilrettelagt opplæringstilbud i hele skoleløpet, og på et faglig nivå som skolene ofte har utilstrekkelig kompetanse i forhold til og hvor det er vanskelig å rekruttere denne kompetanse.

Alle barn har rett og plikt til grunnskoleopplæring (oppl.loven § 2-1), og også elever med ulike funksjonshemninger har rett til grunnskoleopplæring i sin hjemkommune – den skole som ligger nærmest eller den skolen i nærmiljøet som de sokner til. I små kommuner, som Nes, betyr det at alle elever må få sitt opplæringstilbud i den samme skolen. Kommunen alene har små muligheter til å bygge opp og drive alternative opplæringstilbud. Dette er en problemstilling som vi møter oftere og oftere og hvor vi ser behov for at det i lov og forskrifter gis rom for at det, etter sakkyndig utredning, kan etableres regionale samarbeidsprosjekter også der hvor foreldre og foresatte er skeptiske til alternative tilbud.

Høringsdokumentet omtaler, på en i de fleste punkter god måte, viktige områder ved opplæringen i en felles grunnopplæring for alle. Men viser ikke forståelse for at noen elever har funksjonshemninger som medfører at et tilrettelagt opplæringstilbud for dem vanskelig kan ivaretas på en god måte innenfor den ordinære grunnskoles rammer, og uten at dette medfører konsekvenser for skolemiljøet og de øvrige elever.

Etter fullmakt

Jan Winther

ass. rådmann /skolefaglig ansvarlig